

Előfizetési díj: Postán vagy Pécselt hához küldve: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr. ...

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára: Egy öt hasábos pécsi sor egyeztet megjelölésért 6 kr., 3-szor 5 kr., 10-szerért 4 kr. ...

SZERKESZTŐI IRODA: Ferenciek utcája 44. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.

KIADÓ HIVATAL: Böhm C. F. ügynöki irodájában. Ferenciek templomának áttellenében.

Beteg parlament.

A mi alsóházunkban észlelt tünetek mindinkább megérlelik azon meggyőződést, hogy az nehéz beteg, — beteg nem csak azon részében, mely a többségnek nevezetté, minden mozdulatában elhatározó szerepet visz, de beteg azon részeiben is, melyek kisebbségben lévő ellenzék gyűjtő név alatt ismertek, ez pedig igen gyászos dolog következményeiben a hazára nézve.

Az ellenzék éberléte, annak szakadatlan támadása a kormánypárt ellen, annak minden gyengéi és hibáinak kiméletlen ostromozása okvetlen szükséges arra, hogy a parlament vérkeringése üde és egészséges legyen, alsóházunkban most folynak a költségvetési viták, ha ugyan annak nevezhetők azon kivonatos ismétlések korábbi vitákból s holmi egyes hazabeszélesi kísérletek.

Igaz, hogy az ellenzék megguhnta már a sok sikertelen támadást, mert hát a többségben lévő mamelukhad akárhányszor is leszavazza, de hát ebből nem az a következtetés, hogy fel kell hagyni a támadással, hanem az, hogy miután a régi parlamenti sablonok megtartásával a magát örök életre berendezett és önmagát kiegészítő kormánypárti érdek-konzorciumot nem lehet helyéből kimozdítani, keresni és találni kell egy újabb módot annak véghezvitelére.

Ellenzékeink pedig e részben nagyon hiálal vannak az ujonai alkotás, a felfalálás tehetségének, sőt mind-egyike még ezenkívül összetételében és vezérletében is beteg.

A függetlenségi pártban nevezetesen egy pár a nép állapotát alig ismerő idealista, azután néhány boldogabb ellenzéki meggyéből oda került

földbirtokos, ki a nép nyomorát nem ismeri, mert nem forgolódott az uszárásokkal szövetséges kormánypárti hatóságai közegek által elkoldusított vidékeken, erőnek erejével támogatja a felbérelt zsidószolgák ama követelését, hogy a párt vegye fel programjába a zsidóbarátságot, rosszabb szolgálatot pedig nem tehetne a pártnak legnagyobb ellensége sem, mint az ilyen meggondolatlan határozat.

Gondolják meg és fontolják meg jól ott, hol a párt vezérletét és irányozását hiszik kézben tarthatni, hogy ék ott a papiroson határoznak, a nép pedig fog határozni az életben és a szerint cselekedni s majd más elemekből fog alkotni ellenzékét, olyant, mely nevét megérdemli, mely feladatának meg tud és meg akar felelni, mely nem teoriát tartalmazó könyvekből, sem a börszéből kiáramló inspirációkból, hanem a nép életéből s annak tisztes ismeretéből merítve fogja tudni mi a teendő mai körülményeink közt, fogja tudni megtalálni azon archimedei pontot, honnan ezt az érdekkonzorciumot majd ki lehet zökkeneni elfoglalva tartott állomásaiból.

A horvát tartománygyűlést január 20-án elnapolta a bán, miután az e célra kiállított k. királyi leiratot felolvastatta. — A tartománygyűlés a csendőrségi törvényen kívül leginkább foglalkozott a Vojnovics-féle indítvánnyal és a tizenegyes bizottság jelentésével azon állítólagos sérelmek felett, miket Horvátország szenved. — A nemzeti párt, mely a szerb pártkörrel már kiegyezett, január 19-ki ülésében elhatározta, hogy elfogadja Miskatovics felirati javaslatát, azonban Zsikovic és Gyurkovic kijelenté, hogy ellene szavaznak, a szerb kör pedig egyiket sem fogadta el a felirati javaslatnak. — Ezeket megelőzőleg történt, hogy Loncarics képviselőt, kinek indítványára Starcevicet kizárták a tartománygyűlésből, már az utczán megtámadták. Egész néptömeg fogta körül és kövekkel, tojásokkal kezdték dobálni Loncaricset. Nagyobb bajt csak a rendőrség gyors közbelépése tudott megakadályozni. Több elfogatás történt. — A Starcevic-párti képviselők tiszteletére néhány polgár a hársfa vendéglőben bankettet rendezett, melyen igen sokan vettek

részt. Sok felkűszöntőt mondtak, melyek közül felemlítendő Tuskan-é, ki azt kérdezte, hogy helyeslik-e a párt magatartását, mire harsogó igen-ek hangzottak fel, sőt valaki azt kiálta: „az orraikat és füleiket kell levágni, aztán felakasztani valamennyit, kik minket megeseznek és elárulnak.” Hasonló értelemben beszéltek még igen sokan.

A zsidózávarásoknak alkalmazott katonai erő költségei felől már akkor azok folyamában megirtuk, hogy a kormány majd igyekezni fog azokat, noha törvény és igazságellenesen is, az illető községeknek, — illetőleg azokban a birtokos adózó, a zavargásban egészen ártatlan polgárok nyakába keríteni, holott pedig azokat a szemtelen felingerléssel és erőszakoskodással egyes zsidók idézték elő, vagy mint Szigetvárt történt, azért vettek nagyobb arányt, mert a szolgabíró vétkesen mulasztotta kötelességét, s általában bebizonyította magavisetével, hogy nincs minősítve hivatalának betöltésére. — A jog és igazsággal ellenkezik, hogy egyes — habár százan lennének is — bűnösök vétkéért az egészen ártatlan községi adózók tömege lakoljon. — Kormányunknak azonban, mint már mult évben róla helyesen feltételeztük, nincs jog és igazság felől érzülete s fogalma, mert imé már Pozsonyra ráírta a zsidózávargás költségeit. — A városi közgyűlés többsége azonban nem áll buta birkákából s másodizben is visszautasította a rátkümlt költségviselési terhet.

A képviselőházban lefolyt héten általában és részleteiben csekély és hatás nélküli felszólalások közben letárgyalták a bellgyi, közmunka s közlekedésügyi, a földműves, ipar és kereskedelemügyi, végre a vallás és közoktatásügyi tárcza költségvetését. — Ez utóbbinál Irányi Dániel megújította mint rendszeren az általános vallás szabadság iránti indítványát, mit Trefort miniszter hevesen ellenzett, az egész kormánypártból az egy szál Szontagh Pál szavazott Irányi indítványa mellett s ez hangosan bizonyít a kormánypárt szabadelvűsége (!) mellett.

Tisza Kálmán miniszterelnök Bécsben járt s ott mindent rendbe (?) hozott, a zsidó-házassági tjavaslat levétetik a napirendről, a mostani képviselőház fel lesz osztva idejének letelte előtt s már májusban lesznek az új választások, az új országgyűlés nyáron lesz megnyitva. — Horvátországban majd csak elkörmányoznak napról-napra, talán addig megokosodnak a zavargó fejek.

Külföldi szemle.

Giers orosz külügyminiszter bécsi látogatása képezi javában a találgatások tárgyát, valami biztos hír azonban nem szivárgott a közönség körébe. — Annyi azonban már most bizonyos és az orosz külügyér nem is titkolja, hogy míg az orosz befolyás- és hatalomnak a keleten terjedésének határát nem ismeri, Ausztria-Magyarországnak kelet- és dél felé terjeszkedését, de még a megszállott tartományok formaszert bekebelezését sem fogja megengedni. — Ez azután a híres osztrák-orosz barátság.

Spanyolország új kormányt kapott Canovas de Castillo elnöksége alatt konzervatív iránynyal, miután a szabadelvű pártok annyira szétszagták, hogy egyöntetű és többségre támaszkodható kormányt alkotni nem lehetett. — Ezen fordulat a francia köztársaságban élkeseredést szült, mert német befolyásnak tulajdonították azt, noha igen tévesen, de ezzel a felüttes francia közvélemény keveset törődik. Szudánba Gordon angol tábornok küldetett, hogy ott összeszedve a csapatokat, csodákat műveljen a felkelők ellen.

Törvényszéki csarnok.

Előadott polg. ügyek. Véssey Rezső tszaki bíró ált. Január 22-én. Schön József mint gyám — Jakab János özevnye szül. Gyenes Amália ellen örökösödés iránt. Kacsar Erzsébet — Kacsar József ellen 248 frt 71 kr stb. iránt. Január 24-én. Scaefritz Antal Zwetti J. ellen 521 frt 61 kr. iránt.

Előadott bünt. ügyek: Január 30-án. Molcz Fülöp és társai ellen csalás miatt.

A legfőbb törvényszék Majláth György gyilkosainak ügyében több napi előadás után következőleg ítélt; Az alsó bíróság ítéletének azon része, a melylyel az elkövetett cselekmény gyilkosságnak és rablásnak minősítették, továbbá azon része, a mely szerint Spanga Pál és Pitély Mihály ezen büntettek tettesinek mondatnak ki és kötélt általi halálra ítéltetnek — helybenhagyatik; azon része azonban, a melylyel Berecz Jánosnak cselekménye a rablásban való bűnösségyezésnek mondatott ki, megváltoztatattik és Berecz János gyilkosságra és rablásra való felbujtásban mondatik ki bűnösségek és hozzávére az orgazdaságot, kötélt általi halálra ítéltetik. A büntetés végrehajtásának sorrendjére nézve megállapittatik, hogy először Spanga Pálon, másodsor Pitély Mihályon és harmadsorban Berecz Jánoson, mint legulyosabb büntetesen hajtassék az végre.

Különfélék.

— Kinevezés. Öfelsége, Szekrényessy Béla pénzügyi tanácsost és pécsi pénzügyigazgatót helyettesít, a kir. tanácsosi cím díjmentes adományozása mellett, soproni pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

— Előléptetés. A helybeli magyar királyi pénzügyigazgatóság Horváth Pál V. osztályu adótitiztet IV. osztályu adótitizté nevezte ki.

— Az ujonan választott pécsvárosi szinügyi bizottság holnap (vasárnap) délelőtt 11 órakor tartja a városház termében alakuló gyűlést.

— Tanügy. Pécs szab. kir. város iskolaszéke ma egy hete (szombaton) ülésezett. Vargha Ferencz, mint a polgári leányiskola ideig. igazgatója írásbeli jelentést tett az intézlet jelen visszás helyzetéről. Ugyanis a polgári leányiskolában oly botrányos dolgok s személyeskedések merültek fel, hogy már-már az intézlet jó hírneve veszélyeztetve van. A mostani állapot tarthatatlan s a fölmértült kellemetlenségek fő okozója Kelemen K. tanító. Az ügyhöz többen hozzájárultak, végre hosszas vita után, elnök kérdést tett fel: elfogadják-e az isk.-szék azon indítványt, hogy nevezett tanító önkölleg megintessék? (A többség nem fogadta el.) Ebből kifolyólag indítványoztatott: miután nevezett tanító önkölleg megintessék van, alkalmazza a polgári leányiskolában, helyettesessék vissza az elemi tanodák valamelyik osztályába s ellene vizsgálat indíttassék. E kettős indítvány nagy szótöbbséggel elfogadott. Ez értelemben Kelemen K. tanító február hó 1-én átmege a szig. külvárosi tanodába s onnét a polg. leány iskolába öv. H a k s c h Francziska helyettesítették. — A kir. tanfelügyelő a sörházutezai tanodában tett látogatásról referál s azt állítja, hogy ezen intézetben nincs egyöntetűség s a szak-képzettség kiányos. Emittet iskola igazgatójától véleményes jelentés kérétek. Vargha F. belv. ig. tanító jelentést tett a zenekiskoláról. Gungl J. hosszas betegeskedése alatt s elhalálózása óta Petz István tanító oktatja a zenében a szép számú tanulókat. Fáradozásáért 1884-ik év janu.-tól kezdve havi 25 frt tiszteletdíjban részesül. — A szervezett ideig. segéd-tanító állomás betöltése — elmaradt s továbbra is Petz M. tanító működik s havi fizetése 20 frtról 30-ra emeltetik.

— Tizenöt éves titkok. Van városunkban egy iparos, a ki elszűt tizenöt évvel igen sanyarú viszonyok közt élt, sokat nélkülözött és szenvedett, mig nem sorsa jobbra fordult s ma már kedvező

II. Mikoné tudta, hogy otthon sem férje, sem gyermekei nála nélkül asztalhoz nem ülnek, mindazáltal valami nagyon még sem sietett. A mit hallott, roppant szegzet ütött a fejében, de azért korántsem bolygott elmerengve az utczán. Minden jövő-menő arézt megfigyelte, ha vajjon nincs-e rajta kék folt, avagy karczolás. Utának is nézett, ha vajjon nem sántít-e valamelyik? — Háttha az én Dánielm? kérdé önmagától s a mint a háza benyilóját átlépte, már tisztába volt. — Ó lesz és senki más ... mondá, s midőn férje a nő kipirult arczának okát kérdezni bátorkodott, megragadta annak vállait, erősen szemébe nézett s ott kezdé tapogatni nyakát a hol legesiklandósabb. — De kedves Dorottyá! kiálta Niko ur izegve-mozogva — ne csiklandozz hát! — Talán fáj? Ugy-e fáj? Oh, oh! — Bizony nem is kellemes. — Oh szörnyűség! Hát csakugyan te lettél volna? Fogjatok meg, mert elaludok ... Dorottyá rosszul sejtette. Nem ájult el. — Oh te vén, istentelen! Mióta ismered Dudásné? — De kedves Dorottyá, én nem értelek. Nem! no jó. Vedd le az inged; gombold ki a mellényedet, rajtad kék folt van, te össze vagy törve, te meg vagy verve! — Én?! De kedves Dorottyá! — Hallgass! ne tagadd, te szemfényvesztő, te kalandor! Vedd le a mondom, mert rügtön szörnyet halok a szégyen miatt. — Sajnálom, de hidd meg, nem tudom mi okozta halálodat. — Ez tehát a hűség! Oh Dániel! én sokra képesnek hittelek, de hogy engem megcsalj, engem, a te hűségés Dorottyádat, ezt nem hittem soha, soha. Hogy ezt Nikoné siró hangon és a

TÁROZA.

Tudtam! ... Tudtam, hogy rajtad már Orvosság nem segít, — Régóta számláltam Életed perezeit: Mégsem talált készen Haláloéd órája, Hogy lelke a végső Nagy csapást kiállja. Nem bírta kiállni — Sűrűn omló könyvem Elmosta gyökörét, Kizakadt belőlem ... Nálad nélkül ugyis Fél lelke volt csupán; Az a fél is elment Jobbik fele után. Főna a ravatalon Szépen melléd borult, — Ágyul szolgált neki Lecsalungó koszorud. Lélek volt, nem látta Senki, hogy ott feküdt S koporsóba zárták Őt is veled együtt. Kibontott dúz hajad Volt a szemfedője: Ugy hallgatta, amint Bucszattak tőle. Tőle bucszattak, Mikor ott volt nálad, — Elrejtett kincsétől Soha el sem váltat! Nem tudták a vivők Felfogni: hogy lehet Oly nehéz az a te Általászó tetemed. Pedig a koporsót

Az nehezít meg, Hogy kettő volt benne: Egy test, meg egy lélek.

Egy test, a te kibűlt, Megmervült tested, Mely a beteg-ágyban Minden súlyt elvesztett, — S lelke, aki magát Elve holtnak érte S akit a fájdalom Tett ólom-nehézé ...

Nem is élek én már, Hogyan is élhetnék? Hisz élő lelkeket A sirba temették. Lábamon egy gyarló Tömeget hordozok, Mely csak öntudatlan, Gép módjára mozog.

Csupán olykor élek, Ha egy pillanatra Volt szállását lelke Meg-meglátogatja. Elmondja: mint örli Ot porrá a féreg ... Aztán újra elhagy Ez a kóbor lélek.

Kulcsár József. Tévedések vigjátéka. (Beszély.) Irt: Zichy Károly gróf. — Jó reggelt, kedves! — Jó reggelt! — Minő rózsás kedvben? — Oh még most is nyíllik, annyit nevettem! — Hol, hol? Miért, miért? — Az a bolond, az a csacsi, ha, ha! — Ki bolond, ki csacsi? — Jaj mondanék valamit ha — — Valami skandalum, mi?

— De még milyen! — Hamar, hamar, ki vele! — Pikáns história, azon meleg, szinte fürja az oldalamat! — Oh kérem, beszéljen! Égek a kíváncsiságtól. Ki? mi? — Na, hogy ki, azt én csak gyanitom; de hogy mi, azt mindjárt elmondom. Famosus történet, annyi áll. — Ugyan beszéljen hát! — Ha megígéri — — Esküszöm, hiszen tudja, hogy az én fillem sir. — Nos hát hallja. De menjünk innen félrebb, mert a járó-kelők ... — Értem. Meghallhatnák. Mikoné és Nikoné e rövid szóváltás után félreeső helyre mentek definálni. Mikonét az égető napnak déli sugara korántsem zsenirozta s hogy az alkotó által adománykép kapott gyenge oldalát a pikáns história ki ne fürja, izibe ekkép replikált: — Hát tudja kérem, azt mondják, nem régen nősült, szép, derék, fiatal, hozzá igen vagonos neje van; de mint a legtöbb férfinak, ugy ennek is vannak ifjúkori bűnei és ezeknek nyomos következményei. Ez még hagyján. Hőstünk a házas életben is megakarta tartani teljes szabadságát és mig otthon a hiszékeny asszonykát mézes szavakkal biztatgatta, addig ő maga a házon kívül érdekes kalandok után hajhászott. Hanem az egyszer megjárta, csúfosan megjárta! — Hogyan? miként? — No, hogy a történetnek bevezetése is volt, és hogy az már régiebb időtől datálódik, természetes. Elég az hozzá, hogy az illető kedden este, úgy 8—9 óra között ... — Meglőtte magát? — Dehogy! Lesett a menyecskére ... — A menyecskére? Melyikre? Jaj! — A Varga-utcán találkoztak.

állapotnak örvend, meglegedett és boldog. Tizenöt év előtt, midőn oly súlyosan nehezült rá az élet gondja, terhe, hogy már-már a kétségbeesés úrvényébe sodortatt, eszméje támadt s egy jó rokónához fordult segítségért, ki az amerikai egyesült államokban élt s él ma is a Darius kincseivel nem is bir, igen tehető, gazdag. A jó rokon megkapta a kérést, levelet, de a válasz elmaradt. Nap, nap után, az idő most is iparosunk el is fedve, hogy a jó rokon nemcsak hogy nem segélyezte, hanem még válasza sem méltatta; megnyujtva a nappal az éjjel, dolgozott, fardott s el is nyerte szorgalmának gyümölcsét: önálló üzletet nyitott, mely maig áll s egyike a legjobb forgalmú sziggyártó-üzleteknek. A napokban egy sajtósági titok nyitására vezette embertünk a véletlen. Tudomására esett, miszerint a jó rokon tizenöt évvel ezelőtt írott levelére azonnal válaszolt s évenként 400 dollárt folyósított számára és ez összeg maig pontosan megérkezett Pécsre, csak hogy nem illetékes zsebbe, hanem egy hasonló nevű úri egyén kezébe, a ki a kapott összeget elcsajfította és hűségeen nyugtázta. A vizsgálat, értesülésünk szerint — induló felében van.

Ma tartják eredünk, az 52-ik gyalogezred egyes ünkentesei a „Hattyu”-ban — fényesen ígérkező táncvigalmukat.

Blaha Lujza nálnok. A nemzet pacirtája, a művészet egének fényes csillaga, báró Splényiné Blaha Lujza — hétfőn délután a 1/2 órai vonattal érkezett városunk falai közé. A vasúti állomásnál a színtársulat bizottság, a nemzeti kaszinó és a színtársulat küldöttsége és nagyszámú közönség fogadta. A hírneves diva a reá várakozó magán-fogathatálla a „Nádor”-ba hajtatót, hol szállva volt férjével, báró Splényivel. — Kedden, szerdán, csütörtökön játszott. — Ma szombaton „Tündérlak Magyarbónban” című sikertelt népszínműben fog fellépni s holnap bucsuzól a „Tótleányok”-ban. — Hallomások szerint az egyes ünkentések által meghívattart, részt fog venni az ünkentések mai táncszertélyen.

Banquet. Tegnap a nemzeti kaszinó, kedves vendégünk, báró Splényiné Blaha Lujza asszony tiszteletére fényes banquetet rendezett. A banqueten városunk notabilitásai nagy számmal voltak képviselve. Jövő szombatban részletes tudósítást hozunk.

Az érdem elismerése. Meglepo megdöbbentést érte a hó 22-én Haksch Ágnes szigeti külvárosi nyugalmozott tanítónő, ki a mondott napon 69-ik névnapjára fordulója volt. Volt kártársai nem feledkezvén meg a kiérdemelt iránti szeretetükről, egyik tanácsállásukon emléktetűt adtak, melyen a kiérdemelt iránti szeretetükről, egyik tanácsállásukon emléktetűt adtak.

Halálhíradás. Öreg Körösöt Imre ehó 18-án rövid szenvedés után élte 78-ik évében elhunyt és 20-án lett eltemetve a budai külvárosi temetőben. — Béke poraira!

Felolvasások. Mult vasárnap városunkban két igen sikerült felolvasás tartott. Az egyik a jogakadémiai olvasó körben; felolvasó: Tu kacs Fabian tehetséges joghallgató, ki a hazai takarékpénztárakról tartott felolvasást. A másik felolvasás, melyet „Egy rólmásról” cím alatt Arányi Dezős színtársulatunk jeles tehetségt s általános műveltségi derék tagja, a kereskedelmi önképzős és betegsegélyező egyesület helyiségében tartott nagy számu hallgatóság előtt, szintén kiérdemelt azon lelkes és fényesen kitüntető tapsokat, melylyel a közönség elismerésének kifejezést adott.

Állatsereglet. Ma egyhete ütötte fel sátrát a bud. külvárosi gabna-piacon Falk állatsereglet-tulajdonos. Az állatseregletet nagyban látogattja a közönség s csakugyan meg is érdemli a figyelmet s a látogatást. Mintegy 70 külön faj s szép példány állatból áll. Többek közt vannak: oroszlanai, tigrisei, párduejai, hienái; van: elefántja, lámája, tevéje stb. stb. Naponta kétszer állatszédítő mutatványok produkáltaknak, melyek valóban meglepők és bámulatosak. Az etetés naponta 4 és 5 óra között tartatik.

Az új ötveneseket csak február 15-én becsatják ki, de leírását közik a következőkben: a pénz közepén van a csizmer; a pénz alapja kék, kerete barna csífrakkal; a csizmer négy geymekalak őrzi körül, allegorizálva a kereskedelmet, ipart, földmívelést, és bányászatot. A közepől jobbra és balra áll arab számokkal az 50. A papírpénz egyik oldala magyar, másik német.

Karneval. A „Pécsi kath. legény-egylet” ifjusága ma egy hete a „Hattyu”-teremben zárkóról bált rendezett. A közönség igen szép számmal vett részt, a kedélyhangulat igen vidám volt. Az első négyest 90 pár táncolta. Herczenberger József táncmestert tanítványai ez alkalommal igen csinos ezüst készlettel léptek meg. A bál tiszta jóvedelmé, mely az egyetlent alaptörvények gyarapítására fordították, mintegy 80 frtra rug.

Meghívó. „Az I. pécsi munkás beteg- és rokkantak segélyező egyete” segélyező alapja javára folyó 1884. évi február hó 9-én a Scholcz-féle süsárnokban „társas táncszertélyt” rendez, melyre minden munkás, munkáspartól és a nagyérdemű közönség meghívott. Az esteleyn Jónás Antal zenekara fog közreműködni. Előre váltott belépti jegy 50 kr-jaival — a pénztárnál 60 kr-jaival. Kez-

részesül s meg kell elégednie azon jó öntudattal, hogy munkálkodott s munkáját jól végezte.

Jutalom-játék. Jövő csütörtökön lesz Tóth Antal jutalom-játéka. Színrer kerül „Brankovics” kitaláló történelmi dráma, melyben a czimszerepet a jutalmazandó játcsa. — „Anti bátya” (már csak így hívjuk) egyike azon drámái színészeknek, kik nemcsak hogy nagy hatással tudnak szavalni, gesztikulálni és — meghalni a színpadon; hanem egybefoglalva minden tökélyt, méltán viselik e nevet: művészi! Tóth Antal minden egyes alakja eredeti, élthű és művészi, játéka átértett és átmondott s ehhez járul, hogy szellemtel tehetőség; valódi hivatottsággal küzdött, vesződtött több mint egy negyed századon át ama göröngyös és tövises pályán, melyet a nagyközönség oly vidám s virágosnak ismer és úgy nevez, hogy — színészet. Egy negyed század — nagy idő! Itt az alkalom, hogy az érdemet elismerésre méltassuk, hogy a derék jutalmazandót melegen pártfogoljuk. Ajánljuk közönségünk szives figyelmébe!

Dr. Mutschenbacher Viktor jog-akadémiai tanár „A kereskedelmi jogtudomány elemei” című művét, melynek tartalmát lapunkban annak idejében ismertettük, a napokban bocsátotta sajtó alá. Mindön ezt olvasó közönségünk tudomására hozzuk, egyuttal felhívjuk az érdeklődők figyelmét a jeles és minden tekintetben hasznos szakmunkára, azon hozzátevéssel, hogy megrendelések az előfizetési áron — 4 frtjával a Madarász-féle nyomdában február hó végeig — még eszközölhetők. A mű bolti ára 6 frt. leand.

„Lant”. — E cím alatt rendezte sajtó alá Várady Ferencz, lapunk múlt évi folyamában: „Bűnös asszony” — „Tragédia” — „A falu pacirtája” s a „Zalai Közöny”-ben 1878-ban: „A vén páztor regéje” — végül mult számunkban: „Az ördög” cím alatt megjelent hosszabb költeményeit. — Szerző e legújabb művére, mely a jövő hó közepén megjelen, előfizetheti jövő hó — február 1-éig. — Egyszerű példány 50 kr, diszplendány 1 frt. — Előfizetés eszközölhető szerző lakásán (János utca 8. sz.) és Weidinger — Domján J. könyvkereskedésében — legelőnyösebben pósta-utalványon.

A pécsi ügyvédi kamara holnap január 27-én délelőtti 10 órakor tartja sajtó helyiségében évi rendes közgyűlést, melynek tárgya az évi elnöki jelentés, a számadások vizsgálata, a költségelölányzat megállapítása és fedezetének javaslata s a netáni indítványok.

Halálhíradás. Öreg Körösöt Imre ehó 18-án rövid szenvedés után élte 78-ik évében elhunyt és 20-án lett eltemetve a budai külvárosi temetőben. — Béke poraira!

Felolvasások. Mult vasárnap városunkban két igen sikerült felolvasás tartott. Az egyik a jogakadémiai olvasó körben; felolvasó: Tu kacs Fabian tehetséges joghallgató, ki a hazai takarékpénztárakról tartott felolvasást. A másik felolvasás, melyet „Egy rólmásról” cím alatt Arányi Dezős színtársulatunk jeles tehetségt s általános műveltségi derék tagja, a kereskedelmi önképzős és betegsegélyező egyesület helyiségében tartott nagy számu hallgatóság előtt, szintén kiérdemelt azon lelkes és fényesen kitüntető tapsokat, melylyel a közönség elismerésének kifejezést adott.

Állatsereglet. Ma egyhete ütötte fel sátrát a bud. külvárosi gabna-piacon Falk állatsereglet-tulajdonos. Az állatseregletet nagyban látogattja a közönség s csakugyan meg is érdemli a figyelmet s a látogatást. Mintegy 70 külön faj s szép példány állatból áll. Többek közt vannak: oroszlanai, tigrisei, párduejai, hienái; van: elefántja, lámája, tevéje stb. stb. Naponta kétszer állatszédítő mutatványok produkáltaknak, melyek valóban meglepők és bámulatosak. Az etetés naponta 4 és 5 óra között tartatik.

Az új ötveneseket csak február 15-én becsatják ki, de leírását közik a következőkben: a pénz közepén van a csizmer; a pénz alapja kék, kerete barna csífrakkal; a csizmer négy geymekalak őrzi körül, allegorizálva a kereskedelmet, ipart, földmívelést, és bányászatot. A közepől jobbra és balra áll arab számokkal az 50. A papírpénz egyik oldala magyar, másik német.

Karneval. A „Pécsi kath. legény-egylet” ifjusága ma egy hete a „Hattyu”-teremben zárkóról bált rendezett. A közönség igen szép számmal vett részt, a kedélyhangulat igen vidám volt. Az első négyest 90 pár táncolta. Herczenberger József táncmestert tanítványai ez alkalommal igen csinos ezüst készlettel léptek meg. A bál tiszta jóvedelmé, mely az egyetlent alaptörvények gyarapítására fordították, mintegy 80 frtra rug.

Meghívó. „Az I. pécsi munkás beteg- és rokkantak segélyező egyete” segélyező alapja javára folyó 1884. évi február hó 9-én a Scholcz-féle süsárnokban „társas táncszertélyt” rendez, melyre minden munkás, munkáspartól és a nagyérdemű közönség meghívott. Az esteleyn Jónás Antal zenekara fog közreműködni. Előre váltott belépti jegy 50 kr-jaival — a pénztárnál 60 kr-jaival. Kez-

dete este 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Lill János, Alt és Böhm, Böhm C. F. és Göppl Márton (egyleti pénztárnok) uraknál, valamint az egyleti irodában: Ágoston-utca 53. sz.

Az idei farsang husz nappal hosszabb, mint a mult évi volt. A mult évben már február 7-én volt hamvazó szerda s a farsang így csak 31 napig tartott. Oly rövid farsang, mint a minő a tavalyi volt, még csak 1894-ben lesz e számban. A leghosszabb farsang pedig 1886-ban lesz: 62 nap.

Farsang a vidéken. Mult szombaton, azaz f. hó 19-én szerepelt Turony község neve a bái krónika lapján. Karneval herceg ő fensége ellátogatott oda is, megtetszett neki a vidék kedves közönsége s azt gondolta magában: „Ejnye, ezeket meg kellene kissé táncolatni!” Az eszme megtestesült, kivilágos kivirradt táncolatok a református iskola javára. A fardhatatlan táncosnők, az est fényének emelői következők voltak: Bodzai Berta (Beremend), Decleva-nővérek, Decleva Vilmosné (Pécs), Florsitz-nővérek (Bisse), Hantos Ilka (Pécs), Henk Hermína, Henk Antalné (Sikló), Jellenek Mácsi (Pusztaalmos), Kerek Matilda, Kerek Sándorné (Turony), Kovács Mariska, Kovács Vilma (Szalánta), Meinhold-nővérek (Turony), Mészáros Berta, Mészáros Vinczéné (Gará), Mix-nővérek (Pécs), Müller Nándorné (Göröcsny), Olasz Lízka G. (Göröcsny), Paleszter Mari (Ócsárd), Pártay Teréz, Pendl N.-né (Pécs), Pritzné, Siedl Hugóné (Úszög), Tömösy Józsefné (Ócsárd), Tóth Jánosné (Gará), Ullein Gabriella (Hidegkut, Tolnacs), Várady Dezsóné (Turony), Zombory Pálné (Szalánta). Dicséret a buzgó rendezőknek, kik megmutatták, hogy mit lehet megtenni egy vidéki táncvigalmón.

A siklósi járásbírószág biztos értesüléslünk szerint jövő márczius hó 1-től kezdve telekkönyvi hatósággal lesz felruházva az igazságügyi miniszter által.

A Battyányi-Rozenberg párbaj-ügyben a temesvári kir. törvénsek megtartotta a vég tárgyalást és Rozenberget két évi fogságra ítélte. — Ez az első vezetésesebb mérvben kiszabott párbajbüntetés, de vajlon fellebezés útján nem szállítják-e le néhány hónapra, a mai zsidó befolyás mellett — nem mernék fogadást tenni.

„Pozsony”-ban olvassuk: Vay Miklós báró szövetségesei cím alatt közölték, mult pénteki vezércikkükre dr. Nendtvich Károly urtól a következők, tájékoztató sorokat vetttük: „Tekintetes Szerkesztőség! Hogy Vay Miklós báró és koronász philozomatia érzelmelt némileg megértse, elég lesz arra figyelmeztetnem, hogy felesége szülöttet báró Gaymiller zsidó bankárnak a leánya volt, a ki azonban még, — ha jól emlékszem — a 30-as években megbukott. Budapest, 1884. jan. 19-dikén. Dr. Nendtvich Károly.

Kövessétek! Gróf Festetics Ta-sziló, a keszthelyi duszgazdag főúr, uradalmából minden zsidóberlőt elmozdított és szorosán megtiltotta, hogy bármit is zsidótlót vegyenek vagy eladjanak. Ott nincs zsidókorcsmásos, nincs zsidóbolto, és a nép kezdű is észrevenni annak áldását. Ott ugylászik, emlékezetben van Széchenyinek szava, mit Eötvösnek mondott 1848-ban: „Ha a zsidókat emanczipáltok, megalkodjatok azokról is, akik majd minket emanczipálnak tőlük!”

A kormánypart szövektetik akár a pokolbeli földgölg is, csak hatalmat támogassa. Krassó-Szörénymegyében megbuktatta Simoncsu alispánt, mert dakóromán irányú; most ugyanazon Simoncsu a bogszáni választókertletben megválasztotta, mert kormánypartinak vallja magát. Ez a kormánypart hazafisága.

Szénakalap. A nánási kala-poknak országszerte nagy hírneve és kelendősege. A nánásiak most a számkalapolakat szénából is kezdik készíteni, még pedig oly kitűnő sikerrel, hogy ez az új iparág a legzebb jövőnek néz eléje. A szénából font nyári kalapok a selyemhez hasonlítanak.

Kimutatása a pécsi jótékony nőegylet által 1884. január hó 14-én rendezett, verseny állások bálnak* bevételei és kiadásairól. Bevétel: Az összes bevétel fellívezésekkel (20 frt) egyttel 687 frt 80 kr. Kiadás: Színházi helyiségért 110 frt, étteremért 22 frt, konyháért 5 frt, a helyiség díszítésért 20 frt, a páholyok fellállításáért 16 frt, gyertya- és olajért 1 frt 92 kr, a városi zenekarért 50 frt, 1/2 hektoliter sör 7 frt 50 kr., tisztogatásért 5 frt, fuvarért 2 frt 40 kr., városi engedélyért 1 frt, rendőrközlet 7 frt, titulóknak 6 frt, jegyzésdőknek 6 frt, jelvényekért 3 frt 93 kr., nyomtatványokért 7 frt 15 kr., légszusz felhasználásáért 31 frt 50 kr., nyereményekért 16 frt 50 kr. Összesen 318 frt 90 kr. Fellívezések: Cseh Kövér Anna urnó 10 frt, Cseh Sauska Mari urnó 5 frt, Erreth Teréz urnó 5 frt. Összesen: 20 frt. A pécsi jótékony nőegylet választmánya kötelességének tartja a nyilván tisztelt közönségnek a számos kedves részvétért valamint a nagyleltű fellívezésekkért legbensőbb köszönetét nyilvánítani. Magyarly Róza alelnök.

E napokban jelent meg budapest Frommer A. Hermann magyar kereskedésének 1884-iki főarjegyzéke.

mely mindenemű gazdasági főzélék- és virágmegvakat, gyümölcsfákat, rózsákat, cserjéket stb. oly gazdag választékban tartalmaz, mint igen kevés külföldi árjegyzék, belföldön pedig tökéletességre néve ehhez hasonló nem jelenik meg; melegen ajánljhatjuk fenti czeget minden gazdának és kertkedvelőnek és eleve megvagnunk győződve, miszerint megrendelés esetén teljesen ki lesz elégtve. — Az árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve a nevezett czeget által mindenkinek megküldetik.

Egy 35 éves nőlen vizsgáztott segéd-jegyző, ki e hivatalt önállóan vezetni képes, helyét változtatni óhajlja. Szives ajánlatok C. L. ezim alatt, e lap kiadóhivatalához intézve, mielőbb kéretnek.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Néplap” f. évi 12. számában reám vonatkozólag egy cikk jelent meg, ezen ezim alatt: „Fanaszkönyv, egy gyönyörűség postahivatal,” melyet szó nélkül, mint önézetes és becsütetes ember, nem hagyhatok. Azt hiszem, hogy tekintetes Szerkesztő Úr Bartha Rudolf, községi tanító és panzionatus fertály-korcsmásrost nem ismeri, mert ha ismerné, ő is utálat-megvetéssel fordulna el tőle, mint Vaiszlón minden intelligens ember, kerlik őt, mintha ragadós nyavalya volna. Milyen tanító lehet az, kinek a község előljárva a siklósi kir. járásbírószág felhívása folytán, oly bizonyítványt ad, melynek egyik passzusza így hangzik: „Mindenkivel veszekedő?!”

Bartha Rudolf retentő haragja ellen 1883. január 3-ától szarmazik. U. is akkor atyámnak nevenapja volt. Abbeli bosszúból, hogy ő, mint községi tanító nem lett meghiva, (mert tessék meghívni, Bartha Rudolfot nem lehet mindenhova meghívni); mert ha lerészegszük, nem bír vele senki. — Történt ugyan mindenkinek nagy meglepetésére, (csak a kir. tanfelügyelő urak nem), hogy a ref. templommal szemközt nyitott, mint községi tanító, fertály-korcsmát; annak ünnepeles megnyitására bement vagy három ember, de már egy kilencz óra felé a községi tanító ur be volt nyakalva és kezdett vendégeivel gorbaskodni; de egyik vendége nem volt rest, jobbról is, balról is nyakon tőrllte, úgy, hogy a tanító ur még másnap is, midőn kijőzanodott, észrevehette, ha a tükörbe nézett, hogy tegnap aligha valaki ábrázátára nem mászott.

1883. január 3-ikán történt az, hogy én a posta-hivatal d. u. 1/2 3-kor nyitottam ki, ekkor Bartha már ott volt és zörgette az ajtót, kiabálván a járó-kelőknek: „Úgy-e látják emberek, hogy még most sínes nyitva a hivatal?” Bartha számitáson kívül hagyta azt, hogy én a közőség kényelméért nyoloz óráig is nyitva hagytam a posta-hivatalt, miszerint érkezett küldeményt még az nap átvethesse. Bartha erre felelentelt a tek. soproni pósta-igazgatóságunk, hogy én nem tartom meg a hivatalos órát. Igazolásomra felhoztam erre vonatkozólag, hogy én még este nyoloz órakor is hivatalban vagyok, mire a tekintetes soproni postai-igazgatóság megengedte, hogy a hivatalos óra d. u. nem 2—6-ig, hanem 3—7-ig legyen, mit a közönségnek tudomására is adtam.

1883. január hóban a „Pécsi Figyelő” I. vagy II. számában jelent meg egy cikk Bartha Rudolfra vonatkozólag, melyben ő mindenek le van rajzolva, csak jónak nem. A többek közt ezen kifejezéssel olvashatók benne „ötön vett tajtpipa, föllesen mért vad, siklósi követ-választáskor kiakolbólították, stb.” melyek őt eléggé jellemzik.

1883. január 16. a vaiszlói „Olvasóegylet” gyűlést tartott. E gyűlésben szólatam fel Bartha Rudolf ellen s azt indítványoztam, hogy adassék Bartha Rudolfnak 30 nap, miszerint a „Pécsi Figyelő”-ben megjelent vádak alól igazolja magát s ekkor kizaratott az „Olvasóegylet” kebeléből, mint nem odaváló ember.

A mi pedig a 10 frt sikkasztást illeti, következőképen történt: Bartha Rudolf adott fel két pénzlevelet tiz-tiz forinttal terhelve, Pécs József nevére, Bpestre cizezve. Egyiket feladta apr. 5-én, a másikat máj. 5-én, melyek közül az utóbbit fia által visszakérték, mert a papa kifejejtett abból valamit. A fia a feladóvevényt az asztalra tette s én visszaadtam neki a 10 frittal terhelt levelet, mire tannus van 14 napra ezek után jön Bartha hozzám, reklamáljam meg levelet, mert cizmetem nem kapta meg. Nézem a feladó-könyvet s ekkor jövök rá Bartha csalására, hogy ő a május 5-én feladott vevényt helyett az április 5-én feladottat küldé vissza. Azt pedig a józan ész diktálja, hogy a fel nem adott levelet megreklamálni nem lehet, de igen megreklamáltam az április 5-én feladott levelet, melyről mindkét vevény nálam van. A reklamáció azzal a megjegyzéssel jött vissza, hogy cizmetem a pénz átvételét sajátkezű aláírásával bizonyítja. Bartha két levelet adott fel, de egyiket vissza-vette, a kezeim közt levő feladó-vevény szerint, tehát tulajdonképen csak egyet adott, mit cizmettől is én vett.*

* Itélie meg a t. közönség, vajlon én vagyok-e a sikkasztó, vagy Bartha a család?

Ismerek embert, hogy Bartha urral szóljak, ki nem tekint semmit, csak azt, hogy a mit ő akart, kivigye bármily eszközzel is, ő nem tekinté az eszközöket, csak czélhoz vezessenek; ismerek embert s ez ember Bartha, ki fiának küldött egy ajánlott és egy bérmentes levelet s én ezeket a siklósi kir. járásbírószági vizsgálóbíró ur 1572 sz. megkeresésére rendelkezésre bocsátottam, tehát Bartha levelei nem lettek elikkasztva, hanem a járásbírószág által foglaltattak le.

Bizonnyomoruság is az, hogy nem adnak ellenőrrt minden póstahivatalhoz! Én a vaiszlói póstahivatalhoz Bartha Rudolf, községi tanító s panzionatus fertály-korcsmásrost kérem ellenőrrt kineveztetni; mert nekem ez az egyetlenegy nem barátimból való.

Az ellenem sikkasztási ügybeni vizsgálat eredményéről annak idejében tek. szerkesztő urat értesíteni fogom, mely így jelenleg a pécsi kir. ügyészégnél van eldöntés végett.

Kérem tek. szerkesztő urat, hogy jelen cikkemnek beces lapjában helyet adni sziveskedjék, a felelőseget pontropnra magamra vállalom, kérem tehát azt nevem alatt közölni; mely kérésom után vagyok

Vaiszlón, 1884. jan. 20.
alázatos szolgálja
Hetyes Gyula,
kir. postamester.

Szinészet.

Szombaton: „Cecelil házasága.” — Vasárnap: „Mátyás diák.” — Hétfőn: „A véres pénz.” — Kedden: „Véres sapka.” — Szerdán: „Kornevilli harangok.” — Csütörtökön: „Jánáni kisap.”

Thalia-templomunkat megszálta a dal műzása — Blaha Lujza képeben. Az előadások, melyeken a nagyhírű művésznő vendégszerepelt valóságos ünneplilyé emelkedtek s annyi gyönyörűséget szereztek a közönségnek, mely mindenkör a szorongásig megtölté a házat, hogy hosszú időn át emlékezetesek maradnak.

Blaha Lujza vendégszereplése városunk szinészetében kétségkivül korszakot alkotó esemény.

Alig fogamzott meg a hír s kapott szárnyra, hogy a nemzet pacirtája jön; az érdeklődés általános lőtt, ugyannira, hogy már a megérkezése előtti napon — az álló és karzati helyeket kivéve — három előadásra mind elkapkodták a kétszerezésnél is magasabbra emelt áru jegyeket. A pénztár ostromnak volt kitéve. Másnap a rendőrséget kellett igénybe venni, hogy baj ne legyen a pénztárnál. Szerdán a vidékről karaván módjára özönlött be a kíváncsi közönség, de csak alig kaphattak jegyet s a kik kaptak is, a kakaustólre kaptak — s a nagytöbbség úgy járt, mint az egyszeri ember, a ki a koronázásra felment Budapestre s nem látta a királyt.

Kedves divánk kedden lépett fel először a „Véres sapka”-ban — Juzsi szerepében. Megjelenésekor frenetikus tapsban és harsogó éljenzésben tört ki a közönség s a zenekarból a kaszáló részéről egy gyönyörű esokorral tiszteltetett meg az ünnepeit művésznő, kinek megjelenése elragadó, éneke varázserlt, gyújtó, játéka művészi, bámulatos. Minden egyes dala s játékanak kiválóbb mozzanata után sziltni nem akaró tapsra ragadtatott a közönség. Talán az egész idényen át nem hangzott el annyi taps és „éljen” színházunkban, mint a menyü ma. — Színészeink is kitétek magukért; különösen Demidor (Jani), ki ez estén valóóságos enthiiazmusra gyulva — bravurral játszott. Igen jók voltak: Tóth (Ambros), Somogyiné (Teréz), Nagyné (Örzse), Komlósy (Egyházi), és Juhász (Matyi) eltinkintve attól, hogy némi kedektség mutatóköt hangján.

Szerdán a „Kornevilli harangok”-at adtak, melyben Blaha Lujza Serpolett-et játsza. A közönség minden felvonás után háromszor kitapsolta. Ez volt aztán a taps! A szereplők közül kitétek: Aradi Emilia (Zsermán), ki mint mindig, ma is igen kedves volt s ha kissé kevesebbet kacagva kellett lenni, sokkal nagyobb tetszésben részteltne. A mi egyeseknek tetszik, gyakran bosszantja a nagytöbbséget. Boránd (Gáspár-apó), Szinpadunkon már sok „Gáspár-apó”-t láttunk, de ily kitűnő alakításut, még egyet sem. Érczy (Grenisó), Arányi (város bíró) mind a ketten dicséretesen megállták helyüket. Sajnos körülmenykép emilitük meg, miszerint Juhász (Hanri) berekedt s így az előadás sikere érzékeny esorbát szenvedett.

Csütörtökön „Az igmáná kisap” került színrre. Kedves vendégművésznők (Eszti) ez alkalommal harmadszor lépett fel s művészeté tetőpontját érte el. E szerében Blaha Lujza utóherhetlen, minden kritikán fellül áll. A közönség elragadtatásában nem győzte eléggé tapsolni, éljenzteni. — Arányi (Király Pista) remekelt, valóban méltó helyet foglalt el a diva mellett. Igen ügyesen vitték szerepüket: Somogyi (Ferenéz), Tóth (János), Litzemayer Poldi (Biri), Litzemayer Szió (Lászk Zausza) és Kömléi (Peti), kiről már a minapban elmondtuk, hogy szép tehetségt szinész s itt az ideje, hogy az igazgató ur nagyobb tért engedjen neki. Ugyanezt mondhatjuk

